

Uredništvo: Trst, ul. Machiavelli 22-II. - tel. 63-78
Uprava: Trst, ulica S. Anastasio 1-c - tel. 2-30-39
Goriško uredništvo: Gorica, Riva Piazzutta št. 18.
CENA: posamezna številka L 25. — Naročnina:
mesečno L 100, letno L 1.200. — Za inozemstvo:
mesečno L 170, letno L 2.000. — Poštni čekoval
računi: Trst štev. 11-7223, Gorica štev. 9-18127

Izhaja vsak petek

ZA DOSEGO EDINSTVA ZAHODA

Sestanek „treh velikih“ priprava za konferenco „štirih“?

Dr. Josip Agnietto

vencem, brez razlike strank, vsa morala in vzpodbuda v borbi z njihov obstoj, naj bi bila SDZ moč čala, ali celo kimala, kakor so t storili »Primorski dnevniki, komunistična partija in njena dekla »Spobodilna fronta? Ne, g. Babič saj smo vendar še možje, ki nosimo glavo pokoncu.

besedami ali s tujco besedo: so-
zem uganjati; kakor bi rekli nek-
mur: »Ti si ukradel vola, ali nise-
ti rekel, da si tat.«

Ko smo bili pred letom z g. B.
bičem v Londonu, je on o ST
drugače govoril. Naša naloga

ub- venskih in jugoslovanskih beg-
ke- cev, ki so raje zbežali v tui-
ri- kot da bi se bili pustili poklati
je- protikomunisti od komunistič-
ati- eksekutivnih odredov, ne potre-
in- jejo od SDZ nikake pomoči, ki

(Nadaljevanje na 3. strani)

predvidoma obsegal sledeče točke:
1) doseglo enotnega stališča zahod-
nih zaveznikov za morebitna pogor-
jenja s Sovjetsko zvezo, 2) mir na
Daljnem vzhodu, 3) uresničenje
Evropske obrambne skupnosti, 4)
izboljšanje evropskega gospodar-
skega položaja in 5) vprašanje
brambe Bliznjega vzhoda in njena
povezava z načrti Atlantske skup-
nosti.

vprašanju.

Prav to se dogaja zdaj, ko opozicija razne antipirije, ki se uporabljajo v obravnavanju usoda tujih žiškega ozemlja.

De Gasperi, »New York Times« in »Manchester Guardian« se obnašajo kot netopirji, ki zaidejo v razsvetljeno dvorano: zaradi pre

velike razsvetljave ne vidijo niti zidov, ne vogalov, niti svetilk, zaradi česar vsak hip zadevajo v oči.

Oglejmo si primer De Gasperi. Zanj je usoda Trsta izven vsake razpravljanja. Zanj je že enostavno odločeno. Seveda ne od Tržičanov, ki bi po načelih francoske in ameriške revolucije ter po Wilsonovih točkah morali biti prvi priključeni, da se izjavijo na neizpolnjen način, in sicer brez dovoljenja netržaških namestnikov Tržičkega Lloyda ter raznih zavarništev in njihovih večših zelo razčlenjenih družin ter brez izključevanja domačih neitalijanov, skoraj vseh zaposlitev, pač pa s podpisno izjavo 20. marca 1948.

Na tiskovni konferenci v Be

Da je na Trst v prvi vrsti izhodišče Srednje Evrope, da je Srednja Evropa brez Trsta neizbežno obsodena na gravitacijsko k Severnemu morju, s čimer bi ogrožala celotni Francije, Velike Britanije in posredno tudi Zedinjenih držav, tem, če Gasperi noče ničesar, zalet, enako kakor noče vedeti.

bi bila Italija tudi tedaj, ko bi
mela dvojno število današnje
prebivalstva, prešibka, da bi kl
bovala pritisku s Koroške, to je
razdalje plitih 200 km, v prime
da bi ta pritisk ne izvažala od
mogla Avstrija, ampak s prikl
čtvljo Avstrije oiačana Nemč
Tret je na edini način, ki bi mo
preprečiti priključitev Avstrije
Nemčiji!

Srednjo Evropo je treba ut
proti Vzhodu, kar bo tudi Ita
samo v korist. Toda prav sam
ljanski ministriški predsednik
svojim govorom kaže, da geop

tične zaslepljenosti izneverja o
mu tolikokrat naglašenemu ev
peizmu.
ce bolj nas osupneta »New Yo
Times« in »Manchester Guardia

V tem vidi svoboden svet jamstvo za svoj razvoj in bodočnost. Zato želi, da bi Bermudska konferenca v nakazanem smislu uspela.

Brezglava politika o Trstu

publikanske stranke, torej o
stranke, ki jo zastopa predsed
Eisenhower. Ta list trdi, da mo
Amerika, če bi bila kdaj stavljen
pred izbiro med Titom in De G
sperijem, dati prednost De Gasp
riju, pri čemer naj bi prihaja
do izraza nasprotje med kršča

stvom in komunizmom. Ono, česar ta list ne naglašaja, je nekaj drugega, kar je pa najvažnejše: nasprotovanje nekaterih vodilnih krogov

zahodnega sveta do slovanstva, p
krilo težnjo, s katero so na prim
Palmerston, in Disraeli, Bismar
in Andassy delovali v protislova
ski smeri. Kaj so pa Velika Brit
nija, Nemčija in Madžarska s
svojo protislovansko politiko do
vele, o tem ne bomo razpravljali

ob tej priliki. Vsekakor značilno je za »New York Times«, da zaenkrat v tržaškem vprašanju ni odločilni življenjska naloga tržaškega mesta v Srednji Evropi, ampak da se zanj odločilni le De Gasperi in osebna privlačnost in Titova osebnost na neprivlačnost.

Toda razen njegove popolne pristopnosti za nasprotno politično razlago pada še bolj v oči zahteva »liberalnega« »Manchester Guardian«. Zanj je enako kot »New York Times« vprašanje, ali sta tesno povezano z vprašanjem zanesljivosti Tita in njegove politike. To je tem bolešneje zaradi tega, ker »Manchester Guardian« zastopa Gladstonovo ideologijo,

Sovjeti odklonili sodelo

pogodbe z Avstrijo; vseh 260
sedanjih sej je bilo sklicanih
posebnih navodil sveta zunanjih
ministr. Poleg tega je na začetku
seji sovjetski namestnik pristal
odložitev in soglašal, da bo
ski predstavnik, kot predsednik
v kratkem sklical novo sejo.
utemeljena je zaradi tega trditev
sovjetskega namestnika, da skli-

Vsi ti pojavi krijejo v sebi dve nevarni strani. Z enega stališča pomenja prav to sistematično krivdovanje in ovrhovanje jugoslovanskega zblizevanja s Sovjeti najjačo pobudo Jugoslaviji za čim to snejšo povezavo z Rusijo. Tisto trdijo, kar je bilo od časa kominformvske resolucije srečno zavrnjeno, povezuva Jugoslavije s Sovjeti in prisotnost Sovjetov na Jadranskem, vse to za nesmotrnost italijanskega zadržanem in s slepo neupornostjo ameriškega tiska naravnost izzivajo. Vendar pa preti nevarnost tudi z druge strani. Ljudje na Zahodu ne uvidevajo, da razen sovjetskega »juntinam« Avstrijo in Trstom vse bolj bližajo tudi sovjetska »zeločlovečanska« ofenziva, ki bo prihodnje jeseni privedo polnega izraza z očitnim namenom, da nadkrili in precejeno ameriški »kapitalistični in izrabljajvalni republikanizema, kot trdnajrazličnejša komunistična propaganda trobila.

Naslednja beseda se ne sliši: »Slavni
non leguntur«. Čeprav ne piše
za galerijo zahodnih opazovalce
naj nam bo vendar dopušteno,
pokažemo na trasiko Evrope, ki
tere najzgovornejši zastopniki
tako malo zavedajo svoje
moralne dolžnosti do načel, ki
jih sami postavili in ki bi jih n
rala voditi preko težav današnj
burnih časov.

Sovjeti odklonili sodelovanje na seji namestnikov

na seja ne bi prispevala k sklen-
vi pogodbe z Avstrijo. Na zad-
nej seji, da so jasno izjavili, da
pripravljeni sprejeti kakršno
pogodbo, ki bi zagotovila politi-

in gospodarsko neodvisnost Avstrije; prepričani da so, da bi bilo dobro voljo Sovjetov še vedno mogoče skleniti pogodbo z Avstrijo.

Zato trije namestniki obzaju-
da je sovjetski namestnik odkle-
sestaneč z njimi, svojim vlad-
pa bodo poročali o položaju, ki
nastal.

Na Dunaju so vest o sovjets-
odklonitvi sodelovanja s pre-
brez posebnega presenečenja. K
vladuje vtis, da želi Moskva
pravljeni z zahodnimi državami
čeno, in da pred konferenco št
ne želi sprejeti nobenih urad-
obveznosti. Avstrijska vlada p
nadajevala z novo politiko n
srednih stikov s sovjetskimi o
smi.

VEŠTI Z GORIŠKEGA

Naša borba je ustavna!

Kazalec ko osega voliti boj vinučen strastnosti in smejo govorniki vseh strank govoriti in pisati za in proti vladi, ko smejo napadati notranjo in zunanjo politiko vlade, ko nekateri obdružujejo vlado izdajstva, italijanskih interesov, in še mnogo drugega, kar vzbuja v umerjenem, treznem in objektivnem državljanu celotno gnus, se mi zavzemamo na ustavni podlagi za priznanje pravic slovenske narodne manjšine v Italiji. Pa se oglasi tržaški list (»Giornale di Trieste« 26. V. '53) ter hoti in vede potvarjati naše besede in nam zavrtno in perfidno podtikuje antitalijanstvo in protidržavno stremeljenje nam, ki se nikdar nismo lotili kritike vladne politike, razen njene manjšinske politike. Mi želimo biti priznani kot narodnostna manjšina v Italiji, želimo videti zaščitene naše pravice, ki nam jih obeta ustava, in nato se hočemo kot enakopravni državljani udeležiti z vsemi razpoložljivimi silami pri konstruktivnem delu za gospodarsko in narodnostno normalizacijo na našem ozemlju.

Zelimo, da bi nas naši italijanski sodržavljanji nikdar več ne smatrali za manjvredne »ovčje pastirke« ali kar je še bolj ponižujoče za »ščavce«.

Zelimo, da nas naši italijanski sodržavljanji spoštujejo baš radi naše neomajne zvestobe našemu rodu in jeziku.

Nas je sram, za one Italijane, ki so natančno pred osmimi leti pijavali na svojo državo in tudi na svoj narod. Mar so res danes taki ljudje naši gostoljubni pri »Giornale di Trieste«, kjer skušajo s rejanjem sovražstva proti Slovincem oprati svojo do skrajnosti omadeževano narodno zavest?

Morda si bo »Giornale di Trieste« zopet poiskal kako besedo iz naše ugotovitve za svoja nizkotna podtikovanja proti naši ustavni borbi za pravice slovenske narodne manjšine v Italiji.

Smo italijanski državljani in naša ustava nam daje pravico do te borbe. Naša borba pa se poslužuje ustavnih podlag in političnih dejstev. Mi se nikdar ne poslužujemo nizkotnega naltalcevanja, podtikovanja in zavratnega zavijanja dejstev.

Okvir naši borbi je postavila ustava republike Italije! Okrasne nam tem okviru pa tvorijo razne obljube nam kakor tudi premnoge mednarodne obveznosti, ki jih je Italija prevzela nase. Dolžnost vlade je, da to dvoje ostvari in čuva.

Nismo niti protitalijanski, niti protidržavni, če se borimo za to, kar nam je država v osnovni listini zagotovila — vlada neizpolnila.

Gospode pri »Giornale di Trieste« in še pri kakem drugem listu prosimo, naj nam ne otežkočajo naše ustavne borbe, če jo že nečjejo podpreti. Naj nam ne podtikajo namenov in ciljev, ki jih naša borba nima. Naj velja tudi za njih načelo: »Predvsem in nad vse resničnost in dostojnost«. Spoštovanje in ljubezen do sibejskega tem velikom ne upamo predlagati.

Seja obč. sveta v Doberdolu

V soboto 23. t. m. se je v Doberdolu vršila seja občinskega sveta, na kateri so odobrili predlagovalno delovno središče, stroške za napeljavo električne luči na Poljane in v Jamlje, povišanje plače duhovnikom, najemnino za jameljsko šolo v znesku letnih 29.000 lir, najem posojila v znesku 4.870.000 lir za zgraditev štiristanovanjske hiše ter načrt za zgraditev ceste s trga sv. Martina pred cerkvijo naravnost do ceste, ki vodi mimo pokopališča. Vsi Doberdobci uvidevajo važnost in potrebo te poti, ker šolski otroci z dolnjega kraja vasi ne bodo več v stalni nevarnosti pred avtomobili, motorji, kolesi itd.; cesta bo šla mimo občinskega zemljišča, ki služi vsakoletnemu marčnemu sejmu; stroški za to cesto, ki pa dežjo na občino, pa bodo precej nizki, ker bo delo opravljeno tudi s pomočjo delovnega centra, domači brezposelni pa bodo tudi tu imeli delo in zaslužke. Sicer pa je ta cesta prepotrebna za vse ljudstvo spodnjega dela vasi.

Državljanstvo izgnanega Klanjščeka

Ker je »Primorski dnevnik« že dvakrat prinesel obširno gradivo v zadevi g. Jožefa Klanjščeka z Oslavja pri Gorici, ki ga je goriška kvestura kratko in malo izročila jugoslovanskim stražnikom na obmejnem bloku pri rdeči hiši v Gorici, vemo povedati sledeče:

G. Klanjšček je bil z vso svojo družino italijanski državljani do leta 1940, ko je prostovoljno pridobil jugoslovansko državljanstvo. Pred par leti je njegov oče na Oslavju umrl in mu zapustil obširno premoženje. Zaradi tega se je lani, 1952, v zgodnji pomladi vrnil z vso družino v Italijo in takoj že 24. aprila podal pismo izjavo, ki jo je poslal na ministrstvo, na goriško županstvo in na goriško kvesturo, da se je namreč vrnil v Italijo z namenom, da si z dvoletnim zaporednim bivanjem zopet pridobi italijansko državljanstvo po točki 3 člena 9 zakona od 13. junija 1912, št. 555. Taka izjava sicer po zakonu ni potrebna, toda škoduje ne. Kveščemu lahko samo koristi, ker pokaže jasen, čist in pošten namen stranke.

Na goriškem županstvu so ga takoj vpisali kot začasnou bivačnega, kajti stalno bivačnega vpisujejo samo, če ima kot tujec dovoljenje bivanja v državi za nedoločen čas. Cesar kvestura g. Klanjščeku ni hotela priznati, pač pa mu je od zgodnje pomladi 1952 do letošnje podaljševala dovoljenje za bivanje v Italiji. To dejstvo pobi-

nost in potrebo te poti, ker šolski otroci z dolnjega kraja vasi ne bodo več v stalni nevarnosti pred avtomobili, motorji, kolesi itd.; cesta bo šla mimo občinskega zemljišča, ki služi vsakoletnemu marčnemu sejmu; stroški za to cesto, ki pa dežjo na občino, pa bodo precej nizki, ker bo delo opravljeno tudi s pomočjo delovnega centra, domači brezposelni pa bodo tudi tu imeli delo in zaslužke. Sicer pa je ta cesta prepotrebna za vse ljudstvo spodnjega dela vasi.

Le »Soča« ta cesta ne gre po volji in trdi, da je večina ljudstva proti tej cesti. Resnica pa je ravno nasprotna: večina Doberdobcev zgraditev te ceste potrebuje! Pa »Soča« mora nekaj trditi, tudi če trdi še tako neresnične in nalivne vesti. Kar se pa vabil na sejo tiče, ki so bila samo v italijanski, je le slučaj nujnosti temu kriv. Sicer pa so vabila vedno bila in bodo tudi v slovenski, če ne zavladala kaka stara »fratelanca«, ki v imenu rdeče »internacionale« pozabi še enkrat na slovensčino.

ja poznejšo trditev, da je Klanjšček od svojega prihoda v Italijo (pomladi 1952) do aprila 1953 deloval proti zakonitim koristim Italije!

Dne 30. oktobra 1952 je g. Klanjšček, da ne bi čakal dopolnitve dveh let bivanja v Italiji za zopetno pridobitev državljanstva, podal uradniku civilnega stanja na goriški občini slovesno izjavo, da se po točki 2 člena 9 zakona od 13. junija 1912, št. 555, jugoslovanskemu državljanstvu odpoveduje, ker hoče pridobiti zopet italijansko in se namerava tekom enega leta (kot zakon predpisuje) stalno nastaniti v Italiji. Dejanski pa se je v Italiji stalno nastanil že spomladi 1952, kakor prča tudi njegova izjava, naslovljena na ministrstvo 24. aprila 1952.

Po 30. januarju 1953, to je po treh mesecih od 30. oktobra 1952, odkar je pred uradnikom civilnega stanja v Gorici podal znano izjavo, je Klanjšček po vseh pravih zakonih postal italijanski državljani, ker ni vlada tega prepovedala v roku treh mesecev! Toda ko je prošil, naj mu izdajo državljanjski list, je z vso energijo nastopila kvestura in zahtevala, da mora kot tujec takoj zapustiti državo, prefektura pa je trdila, da ni še dal izjave, da se misli stalno naseliti v Italiji. Predvsem je to izjavo dal že 24. aprila 1952, nato 30. oktobra 1952 in končno je 9. marca 1953 stavil goriškemu županu le vlogo, da ga vpiše v imenik stalnih bivalcev! In ker je kvestura vztrajala na tem, da zapusti italijansko ozemlje, prefektura pa izdaje državljanjske liste ni hotel aodrediti, je Klanjšček 13. aprila vložil tožbo.

Ne glede na to je vlada po tem času zopetno pridobitev državljanstva prepovedala, češ da je Klanjšček od svojega povratka v Gorico (t) deloval proti zakonitim koristim Italije in s tem dal dokaz svojih čustev proti Italiji!

Toda vlada ima pravico zopetno pridobitev državljanstva prepovedati samo v slučaju težkih razlogov, ki morajo biti tudi dokazani, kajti zakon nalaga breme dokazovanja tistemu, ki nekoga doži! Poleg dejstva, da je prepoved zamujena!

Znano nam je, da se je g. Klanjšček odločil, pritožiti se tudi proti temu vladnemu odloku, ker je trditve o njegovem delovanju proti koristim države popolnoma neutemeljena, ko je vendar v enem le-

Prireditve višje srednje šole

Kot je bilo napovedano, so dijaki goriške višje srednje šole imeli v nedeljo 24. t. m. svojo zaključno kulturno prireditev.

Pod vodstvom prof. Mirka Fileja je zbor učiteljskega lepo zapel Adamičev »Kazenski«, narodno »Srce je žalostno«, Venturinijevo »Zdravljica« ter dve g. prof. Fileja samaga: »Pastirica Jerica« in »Pomladno«.

Sledila je Leskovecova drama v treh dejanjih »Vera in nevera«, ki so jo dijaki precej dobro odigrali. Drama prikazuje upor kmeta Lavdona proti zahtevi njegovih vasčanov, da bi se zgradila cerkev na njegovi zemlji, kjer se je baje bil zgodil neki čudež.

Proti njegovi volji so vasčani zgradili kapelico, ki jo je on potem pogljal v zrak. Končno je prišlo do sprave in tedaj so vsi skupaj pomolili.

K prireditvi čestitamo in želimo novih uspehov, vedno višje na kulturnem polju naše mladine!

V nedeljo 31. t. m. se pokažejo pa dijaki slovenske strokovne in srednje šole!

Zdravniški natečaj

Goriška prefektura sporoča, da je ponovno odprt rok za vlaganje prošnje in dokumentov za natečaj pokrajinskega zdravnik drugega razreda (skupina A. X. stopnja).

Prošnje in vse predpisane listine je treba oddati najkasneje do 15. junija na prefekturi, ki daje vsa potrebna pojasnila.

Slovenski volivci v Italiji!

Ko ste za 7. junija pozvani na volitve, zavedajte se vaše dolžnosti, da vztrajate na braniku za zaščito pravic Slovincem v Italiji, ki jo naša ustava predvideva v členu 6. vlada pa se za to še ni hotela pobrigati! In oddajte prazne glasovnice, to je na glasovnicah ne napravite svinčnikom prav nobenega znaka!

Na ta način pokažete vladi svojo trdno voljo, da hočete živeti kot enakopravni državljani in Slovinci, svetu pa čuden položaj, v katerem se še danes Slovinci v Italiji nahajamo!

Ne verjemite kominformističnim lažem in pri vsakem morebitnem njihovem shodu očitajte jim, da pošiljajo svoje otroke v italijanske šole namesto v slovenske!

Kominformisti komunisti v Italiji na noben način ne morejo na volitvah 7. junija zmagati!

Kominformisti so za te volitve najeli nekoga Ivana Nanuta in ga pošiljajo po slovenskih vaseh loviti kaline! Toda ta Nanut je za propagando med zavednim slovenskim ljudstvom zaradi svoje preteklosti najmanj primeren, saj je pod fašizmom, kot delovodja v tržaških ladjedelnicah prepovedoval govoriti slovenski in so ga zaradi tega in sploh zaradi njegove objektivnosti leta 1945 delavci vrgli iz delavnice!

Razstava cerkvene umetnosti

V okviru slavnosti za praznovanje dvestoletnice obstoja goriške nadškofije (1751-1951) so v goriški nadškofijski palači priredili tudi

S seje goriškega obč. sveta

Pretekli teden je zasedal goriški občinski svet, ki je razpravljal o eni sami zadevi: proračun za tekoče leto 1953, katerega je tudi ugodil.

Ta proračun predvideva 495 milijonov 950.000 lir rednih dohodkov in 983.975.000 lir rednih stroškov. Predvideva pa še državna pomoč za 86.000.000 lir, s katerimi bodo krili razliko med dohodki in izdatki, da bo račun izenačen.

Seveda ima občina še druge dohodke in izdatke rednega značaja, ki so vedno enaki in ne morejo vplivati na primanjkljaj v proračunu. Pravi primanjkljaj torej, ki ga bo država krila, znaša letos 98 milijonov 950.000 lir, kar je manj kot v lanskem.

Največji del stroškov gre se vedno za uradništvo. V proračunu je predvidenih 11.800.000 lir za zgradbo vodovoda v Standrežu, kar jemu je zadovoljstvom na znanje, saj se je tudi naš svetovalec g. Bratuž potoval za ta vodovod. Pri tej priliki poudarjamo nujnost: zgraditve vodovoda tudi na Oslavju, kar zahteva g. Bratuž z vso upravičenostjo, zato upamo, da bo sta končno tudi župan in njegov odbor uvidela to potrebo in nujnost zgraditve tega vodovoda.

Na seji se je oglasil tudi naš svetovalec dr. Birsa, ki se je ustavil na postavkah glede stroškov za vzdrževanje gradu, ki znašajo 1 milijon in 400 tisoč lir primanjkljaja. Tudi športno igrišče, je poudaril, večja primanjkljaj občinskih računov, pa je oblast kljub temu prepovedala, da bi bile kofarkarske tekme z Jugoslavi in Avstrijo v Gorici, in sicer iz varnostnih razlogov. Zato so tekme morale biti v Gradišču, zaradi česar je goriško igrišče imelo izgubo!

Ko je dr. Birsa tako govoril, so vsi molčali, je zastopnik monarhistov, Pedroni, se je smejal. Toda dr. Birsa ga je glasno opozoril, da se nima kaj smejati, ker on ugotavlja golo resnico glede teh točk slabe uprave, ki škodi občini.

G. Bratuž je še svetoval, naj bi

zgradili vzpenjačo na grad, ki bi gotovo povečala obiskovanje gradu in tako donosala večje dohodke v kritje stroškov za njegovo vzdrževanje.

Svetovalec g. Pavlin od DFS pa se je zaval za otvoritev otroškega vrta v Pevmi, kar je tudi prav. Vendar ne bi želeli, da izroči občina tudi te naše otroke v želo raznarodovalni organizaciji ONAIR.

SOLSKA PRIREDITVE

Gojenci Strokovne in Srednje šole izvajajo v nedeljo 31. t. m. ob 20.30 na dvorišču »Solskega doma« v ul. Croce št. 3:

- 1) Več pevskih točk mešanega zbora pod vodstvom prof. M. Fileja;
- 2) Enodejanke: »Dvorec na deželici« - komedija, »V posredovalnici« - burka, »Pavliha in policaja« - burka, pod režijo prof. Birse in Bratine;
- 3) Balet pod vodstvom učiteljice telovadbe.

Pred prireditvijo in med odmori zabavajo biseri gojenci Strokovne šole s pestrim programom.

Vstop samo z vabilom, ki se dobi v tajništvo obeh šol, v kavarni Bratuž, v trgovini Kosič, v uradni Suligoj, v tobakarni Vižin ter pred prireditvijo ob vhodu.

Telefonsko kabino v Pevmo in vodovod v Dolenje

Odbor pokrajinskega sveta je pred kratkim izglasoval točko za postavitev telefonske kabine v Pevmo pri Gorici.

Pretekli teden pa smo iz časopisov izvedeli, da je država obljubila 15 milijonov lir za zgraditev vodovoda v občini Dolenje.

V obeh primerih je to že lani s pismeno vlogo zahteval naš svetovalec g. Rud. Bratuž. Upamo, da ne gre sedaj le za prazne obljube, ampak da bodo kabino in vodovod naši kraji res dobili.

Nova slovenska redovnica

Drugo nedeljo v maju je v samostanu Ursulink na Solkanski cesti naredila večne obljube slovenska redovnica Felicita Princič, doma iz Brd.

Novi redovnici, ki je sestra gospoda Antona Princiča, bivšega prefekta v goriškem Alojzjevišču, iskreno čestitamo in ji želimo obilo sreče in uspeha v novem življenju.

Življenjepis p. Leopolda

Izšel je slovenski prevod življenjepisa p. Leopolda.

Knjiga je na prodaji v Katoliški knjigarni v Gorici in pri Fortunatu v Trstu. — Cena 400 lir.

Zlata poroka v Doberdolu

V sredo 28. t. m. sta v Doberdolu praznovala zlato poroko g. Michael Letič, roj. 7. julija 1877, in gospa Terezija Frandolč, roj. 8. septembra 1878.

V srečnem zakonu sta jubilanta imela štiri otroke: Jožefa, Miroslava, Marijo in Karolino, ki so sedaj vsi štirje poročeni. G. Miroslav pa je doberdolski župan, ki se izkazuje res kot dober upravitelj občine.

Jubilanta, sinova in hčerki ter vnuki in sploh vsi iz tega rodu so zdravi in v veselim razpoloženju praznovati ti redki družinski dogodki.

Jubilanta sta lahko vesela in ponosna, ker sta v složnem prizadevanju vzgojila tak rod, ki je splošno od vseh občanov spoštovan.

Zdrava slovenska kraška družina sloni na temeljih slovenske tradicije: pridnosti in varčnosti, pa pravičnost in poštenosti! Na teh temeljih taka družina nikoli ne ugasne! Jubilantom kljubemo: še na mnogo let v zdravju in zadovoljstvu!

Zavod za socialno zavarovanje

V Novi Gorici se proti koncu aprila imeli zasedanje skupščine okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. Na tej skupščini so ugotovili 25 milijonov din primanjkljaja, kar pomeni porazen začetek samofinanciranja.

Da se izognejo polomu, so uvedli strogo varčevanje. Najprej bo treba omejiti število bolnikov, ki je sumljivo visoko, in urediti zadevo koristnikov otroških doklad, katerih je samo v goriškem okraju okoli 3800 z 9000 otroki.

Delovanje KDZ v Steverjanu 1. 1952

Iz tajnikovega poročila na običnem zboru KDZ, ki je bil 10. maja, posnemamo glavne misli o delovanju KDZ v preteklem letu.

Zadnji redni občni zbor KDZ je bil 3. februarja 1952; predsedoval mu je g. Remigij Korsič.

Glavno delovanje odbora:

1. Dne 3. marca 1952 je odbor povabil člane Akademskega kluba iz Gorice, ki so pod vodstvom dr. M. Breganta priredili lepo akademijo v Dvoru.

2. Sklenili so, da bo odbor skrbel za poučna predavanja gospodarskega, socialnega in kulturnega značaja.

15. februarja je bilo prvo tako predavanje. Govoril je gosp. J. Perin, in sicer, kako vzgajamo razna drevesa.

3. Poskrbel je tudi za prijave davkov. Zato je povabil nekoga člana SDZ iz Gorice, da je pri tem ljudem pomagal.

4. Zastopniki odbora so se udeležili Evhariističnega kongresa v Standrežu.

5. 18. avgusta je poslal spomenico g. županu o zadevi javnih del, katero je odbor potrdil in izvršni odbor podpisal.

6. V nedeljo 24. avgusta je priredila KDZ poučni kmetijski izlet v Isoio Morosini in v Fossalon. Izlet je lepo uspel moramo pa pri tem opomniti, da ljudje niso kazali preveč zanimanja, da bi se udeležili, zato poлагamo vsem na srce, da bi se prihodnjega v večjem številu udeležili.

7. 21. septembra smo poslali dr. A. Stiličju, ob priliki njegove pidesetletnice rojstva, prisrčno voščila.

8. Na dan vseh svetih so člani KDZ položili vence na spomenik naših padlih borcev. Za božič in novo leto 1953 je vodstvo KDZ prejelo prijazna voščila od vodstva Slovenske demokratske zveze iz Gorice.

9. 29. januarja 1953 je bilo II. predavanje. Tudi to je bilo važnega značaja. Govoril je dr. A. Stilič o temi: »Zapuščina in dedno pravo«. Predavanja se je udeležilo okrog 60 oseb. Predavanje je pri poslušalcih vzbudilo veliko zanimanje.

10. 20. januarja sta po sklepu VI. seje odbora gg. Alojz Terčič in Franc Terpin šla k tvrčki Ribi in predlagala, da bi avtoriz tega podjetja vozil do Dyora. Bila sta vljudno sprejeta in zagotovili so jima, da bo to v najkrajšem času uresničeno.

11. 28. februarja je bilo III. predavanje. Na tem večeru je govoril zdravnik g. dr. Marjan Bregant na splošno o zdravstvu. Tega predavanja se je udeležilo okrog 45 ljudi.

12. 27. marca 1953 je odbor povabil ves občinski svet, da bi skupno preučili položaj, ki je nastal v zvezi z županovo preselitvijo. V Videm. Na tem sestanku so sklenili, poslati gosp. županu odstavno pismo, katero so vsi svetovalci podpisali.

Nov odbor KDZ v Steverjanu je sedaj sledeči:

Predsednik: Podversič Hermenegild, podpredsednik: Koren Franc, tajnik: Terpin Franc; ostali odborniki: Perin Jožef, Korsič Remigij, Klanjšček Slavko, Hlede Alojz in Maraž Karol; nadzorni odbor: predsednik Maraž Ignac, člani: Skorjanc Albin in Terpin Alojz.

Slovinci in volitve v Italiji SKLEP SDZ

Izvršni odbor Slovenske demokratske zveze v Italiji je na podlagi dejstev prišel do zaključka in sklenil, da za državno-zborske volitve, ki bodo v Italiji 7. junija 1953, Slovenska demokratska zveza ne postavi svojih kandidatov in ne podpre nobene druge liste.

To svoje stališče utemeljuje Izvršni odbor SDZ s sledečimi razlogi:

a) ker volilni zakon ne vsebuje posebnih določil, ki jih je Izvršni odbor SDZ zahteval, in ki naj bi omogočala učinkovit in uspešen nastop slovenske manjšine v Italiji s svojimi kandidati na teh volitvah, in sicer takšnih posebnih določil, ki jih volilni zakon že določa za nemško in francosko manjšino v Italiji;

b) ker vlada ni še izdala zaščitnega zakona za slovensko manjšino v Italiji, na katerega jo veže člen 6. ustave.

Vodstvo SDZ v Italiji

OB ITALIJANSKIH PARLAMENTARNIH VOLITVAH

Kam plove italijanska demokracija?

Ze večkrat smo v »Demokraciji« ugotovili, da je tako imenovana prevzgoja iz nasilniške miselnosti v demokracije odnose človeka do sočloveka v Italiji slepilo, ker je jedro Mussolinijeve dediščine ostalo nedotaknjeno. Italijo dejansko vodijo upravni organi, ki so se vzgajali in rasti po merilih fašistične hierarhične piramide. De Gasperi načeluje italijanskim vladam že polnih sedem let in pol. Doba njegovega predsedništvaja je najdaljša od vseh predsedništvajev vlad v povojnem času, ki so po pravih parlamentarnih demokracijah odvisni od zaupanja zbornice poslancev in senatorjev. Ze sama ta okoliščina vzbuja pri nepristranskem opazovalcu upravičena sumničnja v trdnost in zanesljivost navidezne italijanske demokracije.

De Gasperijevi vladi bo moral tudi kritični opazovalec prisoditi določene zavidne uspehe na gospodarskih popriščih. Kdor je Apeninski polotok prekrizal v letih 1945-47 in si ogledal strahotna tvarna in duhovna razdejavanja, ki so jih Italiji podarile fašistične pustolovske norosti, in ta svoja opazovanja primerja z današnjim stanjem, ne more prikriti določenega presenečenja. V Italiji je ameriška radodarnost ustvarila čudeže, in če bi bila hvalenost v tej deželi tako formalistična, kakor je mnogo drugih ljudskih lastnosti, bi se tudi najmanjše naselje od juga do severa in od jadranske do tirenske obale ponašalo s spomenikom »Neznanemu ameriškemu dobrotniku«.

Gospodarskemu razmahu pa ni sledil politični razvoj. Sam dolgotrajni sodelavec De Gasperijeve vlade, Saragat, generalni tajnik Socialdemokratske stranke in zaveznik De Gasperija pri sedanjih volitvah, je moral priznati: »Politična demokracija je v Italiji v stalnem nazadovanju; kdor to zanika, je ni politično preudaren človek!« Resničnost teh besed potrjujejo volilne številke. Izidi pokrajinskih in občinskih volitev v severni Italiji pred dvema letoma in v južni Italiji lansko leto dokazujejo, da se je delež tistih strank, ki so vsaj po svojih programih demokratske, od parlamentarnih volitev 19. aprila 1948 zmanjšal od dveh tretjin vseh glasov na polovico. V tem času so komunisti in njihovi sopotniki na eni strani ter mislini in ostali skrajno desničarski totalitarci na drugi strani svoje postojanke znatno ojačili.

De Gasperi se je sicer trudil, da bi svojo vladno zasnovo na čim širših temeljih, vendar so nasilniške pobude, ki so kaj hitro ponovno vzbudile med nekdanji fašističnimi gorečnejši njegove stranke, povzročile postopno odobravljanje koaliranih skupin. Najprej so odšli socialkomunisti v upanju, da se bodo iz opozicije prej dokopali oblasti v državi, kakor pa pri vladnih jazih, kjer morajo obljubam slediti tudi dejanja. Razcep italijanskega socializma je pognal tudi socialiste iz vlade, in končno so odšli še liberalci. Tako sestavljajo današnjo vladno demokracijo in republikanci.

Pa tudi v teh dveh vladnih strankah se je odobravljanje nadaljevalo. Mnogi nekdanji demokratski volivci so presedali k desnici, del nekdanjih republikanskih volivcev je odšel na levo. Poleg tega je De Gasperi sam povsem odpoval pri izvajanju agrarne reforme, pri načelih davčne politike in pri poizkusih preobnove birokratskega aparata, ki je po svojem obsegu in neproduktivni zamožnosti ostal nedotaknjena dediščina rimskega cesarstva.

Značilnost sedanje volilne borbe v Italiji je predvsem v tem, da se dejansko samo ena skupina političnih strank bori odkrito in javno za prevzem oblasti za nadaljnjih pet let, in da je to prav skupina, ki ji nadejajo demokracijo. Po nedemokratskem zakonu, ki ga je demokratska vlada izsilila v zbornici, pripade skupini strank, ki pri volitvah dobi nad 50 odstotkov glasov, avtomatično 380 poslanskih sedežev od celotnih 589. Stiri demokratske stranke, ki se borijo za oblast, so poleg demokratske še Saragatovi socialisti, liberalci in republikanci.

Komunisti, ki so l. 1948 še upali, da bi mogli skupno z Nennijevimi socialisti doseči večino, so se pri sedanjih volitvah odpovedali težnjam, da bi prišli na oblast po parlamentarni večini. Komunisti in Nennijevci socialisti korakajo v volilno borbo z ločenimi listami. So pa se vedno dogovorno priklonili v akcijsko enotnost s komunisti. Tudi mislini in monarhisti so nekdanjo povezavo razvozljali. Njim in socialkomunistom gre predvsem za to, da bi sredinskim strankam preprečili doseči absolutno večino glasov.

Od vseh nastopajočih strank jih

ima trinajst dovolj izgledov, da odpošlje svoje zastopnike v novo zbornico. Te stranke bi lahko razdelili v tri skupine. Na levi so komunisti in nennijevci, v sredini združeni demokratski, republikanski, liberalci in Saragatovi socialisti. Na desnici so monarhisti in mislini. Med skrajno levo in sredino so tri stranke: »Unione Socialista Indipendente«, to je skupina komunističnih ubežnikov na čelu s Cuccijem in Magnanijem, »Unione Popolare«, skupina nekdanjega ministrskega predsednika Ferruccia Parrija, »Alleanza Democratica Nazionale«, skupina bivšega liberalnega finančnega ministra Corbinija. Dve stranki: »Die Suedtiroler Volkspartei«, stranka tirolskih Nemcev, in »Sardinska akcijska stranka« imata zgolj regionalen značaj. Kakor znano Sloveni v Italiji ne nastopajo z lastno listo zaradi nedemokratskega volilnega zakona, ki jim že vnaprej onemogoča vsak uspeh. Oddali bodo bele glasovnice.

Glavna nasprotnika v sedanjih volilnih borbi sta zopet — kakor ob vseh volitvah po vojni — DC in KPI. Volilna gesla demokratske in v glavnem osredotočena na dolgoverna dokazovanja, kaj je vlada vse storila na gospodarskih popriščih, kjer so dekazi — kakor rečeno — prepričljivi. Demokratski volilni poudarek pa sega tudi na področja zunanje politike, kjer pa so uspehi precej ključni in kjer zahodni svet zopet deli volilne premije. Prav zato je Trst v besedah De Gasperija tako pogosto na tapetu.

Komunisti označujejo s svoje strani demokratske »forchettonie«, požuruhi, in pri tem s prstom kažejo na vsa odgovorna mesta v državni upravi in gospodarskih podjetjih, ki so zasedena po vladnih

pristaiših. Pečat »forchettonia« je namenjen širokim ljudskim množicam, ki že dva tisoč let skrbno gojijo podedovano izročilo ljudske modrosti, po kateri je treba do vsake vlade in njenih nosilcev častno varovati največje nezaupanje. To komunistično geslo je spriče že zgoraj omenjene državne uprave s fašistično vzgojo prav posebno nevarno za skupino, ki se poteguje za oblast.

Vsekakor pa igrajo pri vseh italijanskih volitvah programi in volilna gesla le podrejeno vlogo. Volilni glasovi se v Italiji v prvi vrsti delijo osebam in ne strankam. Močne premike zadržujejo zgolj dobro organizirani in dobro plačani strankarski propagandisti. To velja posebno za obe najmočnejši italijanski stranki. Pri tem je treba naglasiti, da uživajo demokratski mogočno podporo Katoliške cerkve v tako imenovanih »Comitati Civici«, ki so v rokah »Katoliške akcije«. Komunisti se s svoje strani trudijo, da z napadi na katoliško duhovščino izpodrežejo moč ne vplive Cerkve in tudi tako, da poskušajo demokratske zavezničke odtrgati od vladne koalicije. Prav zato sta bili ustanovljeni tudi »Unione Popolare« in »Alleanza Democratica«.

Kljub vsemu izgleda, da so desničarske stranke zaenkrat še prešibke, da bi resno ogrozile demokratske stranke, vendar je prav upravi kader tako prepojen s fašističnim duhom, da taka nevarnost takoj mogočno naraste, če bi novi združeni neofašisti dosegli pomembnejši številčni uspeh pri sedanjih volitvah. Gotovo je, da bodo filofašistične struje v senatu, kjer se voli po drugačnih pravilih, dosegle pomembne uspehe. Ta pravila omogočajo na jugu demokratskom in monarhistom, na severu skraj-

nim levicam večjo udeležbo v senatu. Kakšne so prognoze za bodočnost Italije? Znani ameriški zgodovinar R. V. Burks jih je takole postavil:

»De Gasperijev režim bo — ne glede na uradni program stranke — zdrečal na desno. Policija in armada bosta čedalje močnejša faktorja in končno bo iz tega izšel režim, ki bo na las podoben Salazarjevemu na Portugalskem. Tempo tega razvoja bo določilo zadržanje leve. Potem, ko je »Ljudska fronta« izgubila volilno igro, ji preostaja zgolj še sila, povzročati nemire in vstaje. Če se bo levice odločila za tak postopek, potem bo prehod v avtoritarni režim prej izvršen, kakor pa postopoma — na daljši rok.«

Kdor z budnim srcem opazuje razvoj dogodkov v Italiji, bo moral svoja opazovanja močno približati prognozi ameriškega zgodovinarja. Vsi pogoj za tak razvoj so dani. Demokratska prevzgoja Italije njenim zahodnim učiteljem ni uspela. Popustljiva vzgoja ni nobena vzgoja! De Gasperijev režim se ni potrudil, da bi tako skrajnim levicarjem, kakor skrajnim desničarjem pristrigel peroti, nasplošno ljubimkaval je z enimi in drugimi totalitarci ter se tako sam odrekal tisti osnovni pravici demokracije, ki se mora odločno postaviti proti vsaki sili, katere namen je demokracijo pokopati.

Tako se bo Italija — po mnenju ameriškega zgodovinarja, in verjetno soglasno z njim tudi premožni tuji opazovalci italijanskega političnega prerivanja — po stranski poti zopet znašla v objemu totalitarizma. Take Italije pa so sili celo demokratski Italijani, ki se ljubimkujejo z današnjo domovino in z njimi verjetno tudi zavezniki...

Nikomur na ljubo ne bomo izvršili narod. samomora

(Nadaljevanje s 1. strani)

jo, tudi če bi mogla, ne bi mogla dati, ker je SDZ edino organizacija Slovencev STO-ja, ki se s svojim delovanjem ne vmešava v jugoslovanske notranje zadeve. Svoje napade na one nostanke reakcije naj bi bil g. Babič raje naslovil na pravi naslov, saj imajo tudi tam, z njim še nepravilne račune.

Ali v svojem odgovoru g. Babič potvarja resolucijo SDZ od 3. maja t. l., ko pravi: Povrnimo se zopet k resoluciji SDZ. Torej: Agneletto je kot najvišji predstavnik SDZ pod okriljem tuje vojaške okupacije prižgal v Trstu baklo »o-svobodilnega boja« ostankov propadla, izdajalske in krvi žejne jugoslovanske reakcije... »Agneletto napoveduje kot predstavnik teh ostankov jugoslovanske reakcije »emigracij« jugoslovanskim narodom.« Carovnice, Mac Cartuja in srednjeveško inkvizicijo, pred katerimi ima g. Babič očividno strašen strah, pustimo, da jih sam prebavi. Ali ne moremo iti preko potvarjanj in podtikanj, ki jih resolucija SDZ ni vsebovala. Tam je bilo rečeno na naslov Slovencev STO:

»Bodimo ponosni na nalogo, ki nam je pripadla! Leta 1947 smo prižgali baklo svobode in demokracije, in ta bakla danes plamti! Ostanite prav tako vztrajni in neupogljivi zagovorniki demokracije, ki mislijo proti vsem totalitarcem raznih barv, kakor ste bili doslej! Naj vas ne moti njihova razkačevost! Strah sovražnika je borcu v pomoč!«

Tako se je glasilo poglavje o bakli v resoluciji. Od človeka, ki samega sebe spoštuje, se pri politični polemiki najmanj to zahteva, da ne stavlja nasprotniku v usta izjavo, ki jih ni storil, da ne potvarja in s tem bega čitatelje.

Ali g. Babič je v čarovniškem objemu sanjal o vojskah reakcije

iz emigracije, o njenih bojih in grozodejstvih in se ni morda niti zavedel, da potvarja resolucijo SDZ, ki je vzbudila po svoji odločni in močasti besedi tak odmev, da je turokomuniste prijel pravi strah.

Kar pa legitimacije tržaških Slovencev moji osebi tiče, za katero se jaz rad, sebe nisem nikoli potegoval, je to stvar svobodne volje tržaških Slovencev, ki imajo, četudi pod tujo vojaško upravo, vsaj to pravico, da svobodno dajajo zaupanje ljudem, ki so njih zaupanje vredni. Diktirati pa tržaški Slovencem, v letu 1953, da »ne smejo« zaupati meni zato, ker sem nasprotnik komunizma, je prav neokusno izvajanje totalitarnih komunističnih metod, ki samo podcenjujejo politično zrelost in razsodnost slovenskega naroda na STO.

Ob koncu bodi še enkrat naglašeno, in vem da so enakega mnenja tudi naši bratje v Italiji in na Koroskem, da ne bodo zamejski Slovenci nikomur na ljubo nikoli izvršili narod. samomora in se vrgli v naročje italijanskim odnosno nemškim socialdemokratom zato, da bi si nekdo s tem pridobil prijatelje v vrstah Socialistične internacionale, ki naj bi glasovali tudi za njegov sprejem v to organizacijo.

Dr. JOSIP AGNELETTO

GOSPODARSTVO

USI NA SADNEM DREVJU

Letos napadajo usi vse sadno drevje izredno močno.

Tega pojva ne smemo vzeti preveč na lahk, ker nam sicer usi ujetnežno uničijo posamezna drevesa, prav gotovo pa bodo po usih na padena drevesa prav malo ali celo nič rodila.

Imamo več vrst usi; nam vsem dobro znane in hudo škodljive so tri: zelena, rjava in črna. Zadnji dve zavijata liste in so zato bolj nevarne, ker jih težje uničujemo. Uspešno se borimo proti usm predvsem tako, da stalno, to je najmanj dvakrat tedensko, pregledamo vse sadno drevje in morebitni pojav usi uničimo takoj v začetku.

Usi ne uničujemo z arzenatom, pač pa z raznimi pripomočki na podlagi D.D.T. ali agamma ali ester fosforičnega kida. To zadnje škropilo je hud trup, zato ne smemo živini pokladati trave, niti uživati sadja pred potekom treh tednov od zadnjega škropljenja. Za škropljenje prihaja v poštev tudi tobacni ekstrakt in mušji les (legno quassio).

Da se iz motamo iz dolge vrste vseh teh mnogih sredstev, hočem povedati, kako sam uničujem usi. Dvakrat sem že napovedane veje oprušil z brezdušnim »Tiogamma« sredstvom, potem sem enkrat škropil tudi z brezdušnim »Tiogamma« v količini 150 gr na 100 l vode. Pazite: brezdušni »Tiogamma« je dvojen: eden za prašenje (z navadnim žveplalnikom) in drugi za škropljenje.

Poznamo tudi novo sredstvo v borbi proti usm, to je »Pestox 66«, ki ga pa ne vidimo še v prodaji pri nas. S tem sredstvom poskropimo celo drevje, ki usi uničujejo sredstvo vsrka po listu in sadu, ki tako postane smrtonosni za usi, ki bi jih napadle z izskakanjem soka. To sredstvo deluje približno 35 dni. Z njim poskropimo vse sadno drevje in tako škropljenje ponovimo, če smo ugotovili, da so se pozneje spet pojavile usi. »Pestox 66« ne uničuje onih škodljivcev, ki listje žrejo, kakor so n. pr. razni sadni črvički. To sredstvo je strup, zato mora biti škropljenje previden in tudi travo moramo pod drevesi pokositi, v nobenem primeru pa trave ne smemo pokladati živini pred 4 tedni po škropljenju, odnosno potem, ko je dež travo izpral. Če si more kdo nabaviti to sredstvo, naj ga uporabi na sledeč način: za jablane in hruške 150 gr na 100 l vode; za breskve, češnje, češnje in marelice pa 120 gr na 100 l vode. Odmerjeno količino raztopimo najprej v nekaj vode in jo z mešanjem prilivamo ostali vodi.

RAVNANJE S TRTAMI PO TOCI

Ce nam toča že zgoda — ko so poganki še kratki — popolnoma uniči morebitni pridelek (kar se je letos žalibog ponekod zgodilo), je dobro, da trte obrežemo in si tako zagotovimo les za prihodnje leto.

V vsakem primeru pa moramo po toči poškodovane trte takoj poškropiti z 1 odstotno brozgo modre galice in apna. Vedeti moramo namreč, da se klice peronosore zelo rade razvijajo v raznih zelenih delih trte (listje in grozdje). Če pa nas nesreča doleti, ko grozde že dozoreva, bomo uporabili raje prah »Caffarot 1/2 odst. ali 3% bolje je, če oprušimo trte z žveplom, ki mu dodamo 30 odst »Caffarot prahu«.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Jugoslavija med diktaturo in svobodo

Dopisnik švicarskega dnevnika »Neue Zuercher Zeitung«, ki je danes gotovo vodilni list svobodne Srednje Evrope, je postal iz Beograda svojem listu zanimivo poročilo pod gorjim naslovom in ga objavil na najvidnejšem mestu.

Ker so v poročilu nanizane zanimivosti hevturalnega opazovalca, prinašamo članek na vpogled tudi našim čitateljem z namenom, da jih seznanimo z gledanjem in kritiko nepristranskega tučca, posebno tudi se zato, ker ta opazovanja presenetljivo o-svetljuje tudi ljudi in dogajanja hitovskega okrilja na našem ozemlju. Verujemo, da bo ta dopis odprl oči marsikateremu prostodušnežu.

Kdor iz razvalin nekdanje turške trdnjave Kalemegdan obrne pogled čez sovodnje Donave in Sava na ravnino, ki se razteza pred Beogradom, bo ustavil svoj pogled na dveh ogromnih betonskih orjaki, ki osamljena in zapuščena stojita na močvirnatih tleh med obema rekama. To je dvojce gradbenih okostij, na katerih nihče več ne dela in katerih se že oprjemah dah propagandja.

Ta dva orjaka naj bi bila postala temeljna kamna »Novega Beograda«, orjaškega upravnega mesta komunistične Jugoslavije; morda celo neke komunistične balkanske federacije v sanjah oblastnežev, ki so orjaka postavili v delo. Mesta pa ne bodo gradili in tudi sanje so se razblinile. Fasada je ostala — ne da bi služila svojemu namenu — fantastična vizija Orwella, ki bo živel, dokler bodo njeno težo še prenašala nezanesljiva tla. Zivljenje ne utripa tam, pač pa v stari prestolnici s svojimi neuglednimi in močno obrabljenimi stanovanjskimi predeli in s svojimi širokimi bulvarji iz starih dobrih časov, na katerih s trudom in počasnostjo celijo vojne rane.

Novi Beograd ni edina varljiva slika, ki se jih je Jugoslavija od l. 1948 dalje iznebila. Proces stremjenja se je od tega časa dalje oprjel zunanje in notranje politike, prešel na gospodarske in politične koncepte in ideologije in nihče ne bi mogel uganiti, kje bo prenehal. Marsikateri jugoslovanski komunist govori danes kot spreobrnjenec o tistih časih, ko je še verjel na vodilno silo proletarske svetovne revolucije in na njen politični katekizem. Val mogočnih sprememb je zajel vso deželo. Kar je še večerj tako kričavo oznanjal iz transparentov in kar so tisoči agitatorjev zabijali v glave nenačudenim državljanom, to stoji danes na indeksu in apridobitve socialistične gradnje, s katerimi po deželski ideologiji po vseh se vedno polnijo glave preprostih ljudi, dem, so med boljše poučenimi v

Beogradu postavljene med storočarje. Prevladajoči vtis, ki ga dobi obiskovalec danes, je, da je tu vse začelo v tok, ki je bil prebit prvi iz ideološke obstrmelosti.

Jugoslovanski voditelji in njihovi oprede zatrjujejo, da poznače in tudi nadzirajo odtok, smer in cilj tega toka. Z zavidičnim znanostom so se lotili, da ta preobrat tudi ideološko učvrstijo. Kljub temu je očitno, da v Jugoslaviji ideologija danes ni več merilo resničnosti. Ta je bila namreč vse preveč popačena od političnih in gospodarskih nujnosti, da bi ji mogli skeptični ideološki opre valec prisoditi še kaj prida ustvarjajoče moči in odpornih sposobnosti.

Socializem »naše« vrste

Te trditve se seveda ne ujemajo z zatrjevanji voditeljev. V odgovorih Tita, Milovana Djilas ali Moše Pijade na vprašanje po duhovnih temeljih njihove nove politike, razvijajo ti voditelji marksistično ideologijo — marksizem posebnega kova — kakor to zadevno imenujejo. Stalin je iz tega nauka seveda izgnan; Leninu je z določenimi omejitvami odmerjena še nekaj prostora; Marx in Engels veljata kot najvažnejša kazipota. Njihovim besedam pa ne dodajajo značilnosti svetopisemskih izrekov — za kar tudi ni posebnih razlogov že zaradi določenih izjav, ki sta jih oba pisca izrekli o Jugoslovanih. Na svojem marksizmu ne dopuščajo torej Jugoslovani nobenih pretresov. Ta marksizem označujejo kot »socializem naše vrste, ki da se prilaga stvarnostim zaostale dežele — sam Tito je uporabil to besedo. Redno vpada v razgovorih s polno eksplozivno silo stavek, ki naj odpira pot vsem od doktrine nepredvidnim razvojnimi zapredkom: Mi nismo dogmatiki, smo realisti. »Ne držimo se izrekov, pač pa prakse«, pravi Djilas. Ne voditelji, pač pa razni razumniki so nam zatrjevali, da gre pri novi notranji politiki Jugoslavije za socialistično »eksperimente«, ki jih lahko zopet postavijo na drugačne temelje, če bi praksa eksperimentu zatajila uspeh.

Jasno je, da je v takih okoliščinah tistemu, ki se je svojega Marxa naučil pred l. 1948, težko držati korak in marsikateri opornik režima uvideva, da je čez noč postal odveč, posebno velja to za »abokraticij«. V Beogradu pripovedujejo, da so se mnogi ministri deželnih vlad neopričajno potegovali za mesto ravnatelja nekega športnega stadiona; druge so sprejela časopisna uredništva. Marsikateri ga tekača, konja in trdnjavo na šahovnici svojega režima je Tito žrtvoval kmetu, in mnogi bodo temu še sledili, če se bo enkrat tudi na deželo raznesel glas, kaj v res-

nici pomeni nova »decentralistična politika« v poljedelstvu in v industriji.

Tega programa ni treba na tem mestu še posebej razlagati. Kot vodilna misel jugoslovanske politike je treba za bližnjo prihodnost jemati ta program resno, in bila bi velika utvara pričakovati, da bi se mogla Jugoslavija politično in gospodarsko politično v doglednem času znajti na ravni zahodne demokracije.

Do zahodnih pojmov o lastnini in zasebni pobudi kljub decentralizacijski politiki še niso postavili nobenih mostov in prav tako nobenih takih, ki bi vodili do politične svobode. Nihče izmed oblastnikov ne misli trgovine, industrije ali poljedelstva, v kolikor so te panoge podzavljene, vrniti zopet zasebnikom in nihče tudi ne misli zasebni pobudi dovoliti več sprostosti, kot jo nudi mezdna lestvica in sistem sodeležbe na dobičku v decentraliziranih gospodarskih kolektivih. Tudi sprostocenemu kmetu so postavili mejnike, ki naj ga obvarujejo, da bi se razrastle v skulake. Tito pravi, da bo poljedeljsko posest, ki je sedaj zakonito omejena na 20 do 30 ha, skretil na 10 hektarjev. Zasebno-gospodarski rezervat, ki so ga podelili malemu kmetu, bo na ta način ostal pod strogim nadzorom. Nepodržljivi mali obrti, ki ostane tudi še nadalje svobodna, je njena funkcija omejena nasproti industrijski konkurenci.

»Ljudska demokracija« in pravice opozicije

Ali bo »ljudska demokracija«, ki se je rešila moskovskih spon, dovolila politično svobodo vsaj v toliko, da omogoči življenje opozicije? Zahod se gotovo ne bo naveličal postavljati to vprašanje, ki polni ušesa jugoslovanskim komunistom do besnosti, odkar prihajajo v stik z ljudmi, ki niso doračali z Marxovim »Kapitalom« v rokah. Na »zahodno« vprašanje zavzemi najprej odgovor vzhodne doktrine: teorija o revolucionarni razvojni stopnji razrednega boja in o končnem odumiranju »partijske« skupno v odumrtosti države. Stvarno: V socialistični Jugoslaviji ni — po prepričanju njenih voditeljev — nobenega mesta za strankersko organizirano opozicijo.

Kot stranski proizvod ideološke obstrmečega odgovora padajo pa tudi bolj življenjski argumenti. Tako se zdi, da voditelji verujejo ali vsaj upajo, da bodo kmetje, ki so se izmuznili iz vsiljenih kolhozov, izkazovali vodstvu zvesto držanje in zahvalo. Meščanstvu, ki ga prominentni komunistični voditelji označujejo za »sanjačo« kavarniške strategije, nihče ne pripisuje moči za organiziranje kakršne

VESTI s TRŽAŠKEGA

Raznarodovanje se nadaljuje

Stalno opozarjamo našo in svetovno javnost na sistematično razlaševanje naše zemlje in raznarodovanje našega ljudstva, ki ga izvršujejo na Tržaškem italijanski krogi ob čudnem pasivnem zadržanju zavezniških oblastev, ki naše ozemlje upravljajo v imenu Varnostnega sveta OZN.

Iredentistični krogi so pravzaprav svojo akcijo razlaševanja in raznarodovanja začeli že kmalu po koncu vojne. V to svrhu so se spretne poslužili tržaških fondov Marshallova obnovitvenega načrta, iz katerega so črpali vsa sredstva za začetek razlaševanja naše zemlje. V kolikor niso teh sredstev v celoti izkoristili tukajšnji industriji, ki spada v krog rimskih gospodarskih in finančnih interesov, so se na njihove ostanke lakomno vrgli tudi industriji iz Italije, ki so že izčrpali svoj delež iz italijanskih fondov Marshallova načrta oziroma Ustanove za izjemno gospodarsko pomoč. Nato so tukajšnja oblastva začela razlaševati naše kmetovalce, da bi pomagala raznim italijanskim industrijem do ustanavljanja svojih podjetij v območju žveljskega industrijskega pristanišča.

Vse naše pritožbe po tisku in s posegi na sejah tržaškega občinskega sveta, protesti naših političnih strank pri ZVU in odklonilno stališče prizadetih slovenskih občin, vse je bilo doslej zaman!

Po tem svojem začetnem uspehu so začeli iredentisti svojo raznarodovalno akcijo še temeljiteje izvajati.

Na izključno slovenskem ozemlju so začeli ustanavljati s sredstvi italijanske vlade razne navidezno kršćanske dobrodelne ustanove, na primer »Dečjo vas« — Villaggio del Fanciullo na Opčinah, ki pa imajo izključno politični namen, in sicer prvič, da s krajevno uradno akcijo dosežejo razlastitev slovenske zemlje in da nato načrtno izvajajo italijanizacijo zaupane jim družabno ogrožene mladine in okolice.

Višek nesramnosti pa je akcija dosegla z ustanovitvijo ribiškega naselja na Timavu, na meji med Italijo in tržaškim ozemljem, na slovenski obali, brez vednosti in celo proti volji edine pristojne občinske oblasti, to je slovenske devinsko-nabrežinske občine! Ribiško naselje so naselili z ribiči, ki so se priselili iz Italije, in ga spet proti volji prizadete devinsko-nabrežinske občinske uprave krstili z zanj simboličnim, za nas pa izizvalnim imenom svetega Marka.

Vendar akcija razlaševanja naše stoletne narodne posesti in raznarodovanja našega obrobnega življa s tem še ni prenehala.

V mislih imamo sistematično infiltracijo italijanskega življa celo v najzakotnejše slovenske vasi našega področja. Značilno pri vsem tem pa je, da so se prvi italijanski priseljenci v te slovenske kraje pojavili s pojavom kominformizma na slovenskem podeželju. Kmalu nato so sledili razni priseljenci iz Italije in v zadnjem času vedno bolj številni italijanski begunci iz Istre.

Naše stališče do teh beguncev je jasno in odkrito poudaril dr. J. Agneletto v svojem govoru v tržaškem mestnem svetu, ki ga je imel 20. maja, in ki smo ga objavili v zadnji številki našega lista.

Položaj beguncev, pa naj prihajajo od koder koli, ni zavidanja vreden in zasluži vsestransko pomoč. Vendar ne gre, da izvajajo s temi bednimi begunci italijanska vlada s pomočjo svojih iredentističnih agentov v Trstu in tukajšnji oblasti politiko raznarodovanja!

Ustanovili so namreč v zadnjem času obrežna begunska naselja na

Proseku, na Opčinah in v Svetem Križu. Iz tržaške občine prehaja zdaj ta politično-ekonomski sistematično na področje devinsko-nabrežinske občine, na slovensko obalo, ki veže Trst z Italijo. Italijanska infiltracija je tu že občutna, zdaj pa imajo v »črtno zidavo« — italijanskih naselij v Devinu in Sesljanu z italijanskimi sredstvi. V Sesljanu se za zidavo tega »italijanskega naselja« — zanima sama »Liga Nazionale«!

To so dejstva, ki smo jih zglašeno nanizali, in ki upravičeno zaskrbljujejo tržaške Slovence.

Pred časom so pred Varnostnim svetom OZN uzakonili načela za borbo proti rodomoru. Pri nas pa, ki spadamo pod neposredno varstvo istega Varnostnega sveta OZN, da posledno izvajajo zločin rodomora nad našim življem, ki je edino kriv tega, da je slovenske narodnosti, da je zvest svojemu slovenskemu izročilu in da je na poti italijanskemu osvajalstvu po hlepju po naši slovenski obali!

Tudi Togliatti je velik patriot

17. maja je imel Togliatti volilni govor v Padovi.

Da ne zamudi tukajšnja KP prilike za »razsvetljenje«, je poslala v Padovo kar 400 zastopnikov, ki jim je načelovala Marija Bernetič. Na trgu, kjer se je zbralo kar veliko ljudi (saj ni čudno, če so jih pa samo iz Trsta »komandirale« kar 400!), so vihrale tri tržaške zastave. Na njih sem pogrešal samo še laške trobojnice, pa bi bilo vzdušje ob zvokih laških nacionalnih himn kar popolno.

Se predno je nastopil Togliatti, so množici po zvočniku sporočili izid tekme Madžarska-Italija 3:0. Zeljeni efekt so dosegli — med množico je nastal ples in pleskanje! Slišal se je tudi kak porogljiv vzlik »Zlzel De Gasperi«, kot da je on kriv za neometni poraz Italije. Tako daleč na Zahodu se nismo, da bi športne prireditve spadale med državne posle...

Takoj v začetku se je Togliatti obrnil na »predstavnik tržaškega proletariata« in jih pozval, naj njegovo besedo ponesejo med tržaške delovne množice.

Kaj nam bo kominformistično trobilo sporočilo, še ne vem, Togliatti pa je v svojem pustem govoru le podal nekaj zanimivih misli o Trstu.

Pobahal se je najprej s tem, da je vedno branil italijanstvo Trsta in da je njegova osebna zasluga, če je Tito kdaj poslal podobno izjavo.

Razume se, da tudi Togliatti odklanja »trpartitno« izjavo, ki je kot »ascagnato roznino« ostala De Gasperiju v rokah od zadnjih volitev.

Togliatti ima za Trst svojo »soluzione migliore«, ki ji je pa dal togot novo obliko, in sicer STO naj bo »appandice autonoma del nostro paese«. Togliatti si predstavlja, da bo to dosegel »conformemente ai desideri e interessi del popolo italiano e triestino«. Tako torej, da bo volk sit in koza cela...

Ne, tov. Togliatti, dovolj je bilo barantanja na naš račun in kar preveč ne prav prijetnih izkušenj imamo o tem, kako se lahko naši interesi skladajo z italijanskimi. Za to nam nudi naše gospodarstvo dovolj poučnih primerov, ki ne potrebujejo nobene obrazložitve.

Beganje ljudi

Zadnje čase so začeli titovci širiti po naših vaseh glasove, da bo mesto Trst prišlo pod Italijo, vse podeželje pa pod Jugoslavijo.

Do tega zaključka so menda prišli, ko so brali v »Primorskem dnevniku« Babičovo modrost o nevarnosti STO-ja. To govorenje je zbudilo med nami precej razburjenja, nihče pa ni upal teh neslanih odkriti in jasno zavrniti, zlasti še, ker so titovci govorili, da je pač najbolje biti tiho in lepo sprejeti vse, kar pride v zvezi s tako rešitvijo tržaškega ozemlja.

Da je Branko Babič govoril neumnosti, ni treba posebej poudarjati, saj je »Primorski dnevnik« sam skušal popraviti in bistveno spremeniti smisel in pomen njegovega govora. Ne samo to, celo beograjska »Borba« je objavila po tem neprijetnem »incidentu« vrsto člankov, ki so popolnoma navzkriž z Babičevimi trditvami. Na zadnjem javnem nastopu pred večerjajočo množico je še sam Tito postavil na laž Babičeve izjave, ko je rekel, naj zaenkrat odložijo vprašanje tržaškega ozemlja, če ga že ne morejo rešiti z imenovanjem guvernerja ali pa s kondominijem. Torej STO ni tako nevarno, kot si to predstavlja Babič!

S tako mahodravno politiko si OF gotovo ne bo utrdila svojih vrst med nami. Kako naj namreč zaupamo organizaciji, ki kar čez noč menja svoja stališča do tako važnih mednarodnih zadev, kot je n. pr. Svobodno tržaško ozemlje?!

Dvolastniki

Vzdolž meje med cono A in B žive skroo samo dvolastniki, ki dnevno prekorajajo mejo, ko gredo na svoja posestva.

Doslej ti kmetje niso bili povezani v nobeno posebno organizacijo in so si vsak po svoje pomagali do svojih pravic v smislu obstoječih dogovorov med oblastmi omejenih con.

Ze nekaj časa pa skušajo ukleniti dvolastnike v posebno dvolastniško združbo. Nihče ne ve točno povedati, kaj bi jim ta združba dobrega prinesla. Vstopati v kako združbo ali organizacijo, ki ne lažmi kake koristi, pa ugrozi ali drugih dobrot, je za brezmiselnost zapravljanja časa in denarja.

Morda se pa pod nedolžnim imenom »Dvolastniške zveze« ali kakor ji že pravijo, skriva kaj manj prijetnega, morda celo kaka politična organizacija. Znano je namreč, da OF izgublja zaradi svoje

Občni zbor SDD v Trstu

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu vabi svoje člane na

V. redni letni občni zbor, ki bo v nedeljo 14. junija 1953 ob 9.30 na sedežu društva v ulici Machiavelli 22-II s sledečim dnevnim redom:

- 1) Otvoritev in prečitavanje zapisnika IV. občnega zbora.
- 2) Poročila predsednika, tajnika in blagajnika.
- 3) Razprava o poročilih in razrešnica glavnemu odboru po nadzornem odboru.
- 4) Volitev novega odbora in nadzorstva.
- 5) Predlogi in slučajnosti.

Dostop imajo samo člani SDD in povabljeni gostje.

N.B. Vsak član lahko zastopa s pisnimim pooblastilom pet rednih članov v smislu pravilnika.

Šolska prireditve

V soboto dne 30. t. m. ob 8.30 zvečer vabita strokovni tečaj in osnovna šola v Plavljah na zaključno šolsko prireditev z bogatim sporedom.

Akcija naših šolnikov

21. maja je bil sestanek vseh šolnikov, na katerem so vzeli na znanje potek vseh treh razgovorov Poverjenega odbora šolnikov z načelnikom Prosvetnega urada ZVU, prof. Faddo, in na katerem so po vsestranskem razpravljanju sklenili naslednje:

1) Poverjeni odbor slovenskih šolnikov je dobil za svoje dosedanje delo zaupnico in pooblastilo, da nadaljuje svoje prizadevanje v korist slovenskega šolstva v smislu zahtev, ki jih vsebuje spomenica, ki jo je tudi naš list objavil v svoji zadnji številki;

2) Poverjeni odbor naj stopi v stik z vsemi slovenskimi političnimi strankami na Tržaškem ozemlju in jih obvesti o svojem delu ter jih naprosi za enoten in učinkovit nastop v obrambo slovenskega šolstva;

3) Poverjeni odbor naj pošlje spomenico tudi conskemu poveljniku, gen. T. J. Wintertonu, ameriškemu in britanskemu političnemu svetovalcu pri ZVU ter po potrebi tudi OZN in drugim;

4) Načelniku Prosvetnega urada ZVU, prof. Faddi, in ZVU je treba poslati oster protest, ki naj izraža nezadovoljstvo slovenskih šolnikov zaradi poniževalnega ravnanja odgovornih oblasti s slovenskim šolstvom.

Obveščeni smo, da je na tem sestanku prišla do izraza odločnost naših šolnikov v borbi za pravice slovenskega šolstva na Tržaškem in prapravljenost seči v potrebi tudi po skrajnih sredstvih za doseg in zaščito teh pravic.

Pomoč po trči prizadetim kmetovalcem

Z namenom, da vsaj delno olajša škodo, ki jo je prizadela toča kmetovalcem nekaterih okolišev našega področja, je ZVU stavila na razpolago izreden znesek 2 milijona 500.000 lir.

Jugoslavija med diktaturo in svobodo

(Nadaljevanje s 3. strani)

Instrumentarij moderne tiranije je ostal nedotaknjen

S hišnih zidov in razvalin kličejo z okorno roko napackana gesla mimogrednim v spomin, kaj je vse storila partija za Trst, za gradnjo socializma ali za povečanje proizvodnje. Prav tako enolične so tudi politične diskusije s partijskimi člani, z izjemo »razrahljanja« krogov v prestolnici. S ponarejenimi proizvajalnimi številkami poskušajo tuju zabrisati marsikateri uničujoči vtis o mizeriji dnevnega življenja in s Potemkinovimi vami se trudijo preplekati dvomljivo bodočnost.

Postavili smo Titu vprašanje glede podelitve političnih svobod. Tudi on je na to vprašanje odgovoril negativno in privlekel na dan teorijo o socialistični revoluciji, da bi svoj odgovor tudi utemeljil. Njegova revolucija naj bi sicer bila »bolj človeška, nekrvava in ne tako radikalna, kakršno si zamišlja za 20. stoletje. Kljub temu je to revolucija, v kateri ni mesta za »protirevolucionarje«. Titov odgovor pa vsebuje argument iz ožračja, ki je močno različno od samega razrednega boja in ki je v vsem, kar smo o njem slišali, značilen za oblastnika, ki je zrastle v partizanstvu. On misli, da mora opozicijo izločiti, ker bi drugače jugoslovanska zvezna država razpadla — ne toliko v svoje nekdanje socialne razrede, kakor v svoje narodnostne sestavine.

Skrb za enotnost države

Skrb za enotnost države ga sili, da vztraja na politični vistousmerjenosti, in razgibane besede, ki jih ob takih mislih uporablja, imajo po vsem, kar se je med zadnjo vojno zgodilo med Srbi in Hrvati, tudi stvarno ozadje. S parlamentarno demokracijo, tako misli Tito in se pri tem sklicuje na svoj jugoslovanski patriotizem, te dežele ni mogoče skupaj držati in to dvigniti iz nje zaostalosti. Prav zato potrebuje on »močno državo« — in »vse države z mnogimi strankami« — »načelnika« — »načelnika« z neosrednjim namigovanjem na celinske evropske demokracije, ki so hile že dvumisi diktatorom kot narodni strašljivi protivniki v obravnavi lastnih nasilniških teorij.

Ker hoče in potrebuje jugoslovanski upravitelj »močno državo«, ne morejo zaenkrat forsirati »izumiranja partije«, tega svojega najzanesljivejšega poroka, v taki

S to vsoto bo Področno kmetijsko nadzorništvo kot drugi ukrep (poleg razdeljevanja paradiznikovih sadik) razdelilo brezplačno dušično gnojilo, s pomočjo katerega si rastline delno opomorejo, kar so izgubile na potolčenih mladikah; povrtnine pa, posajene na mesto pokončanih, lahko silimo, s čimer nadomestijo izgubljeni čas.

Od ponedeljka 25. pa do sobote 30. t. m. bo nadzorništvo prejemale prijave po toči napravljene škode. Na sedežu v Trstu - ulica Ghega, 6-I - se bodo lahko prijavili kmetovalci iz Sv. Marije Magdalene Sp., Skofij, Miljskih hribov in doline Sv. Jerneja (Valle S. Bartolo). Naknadno bo javljen dan razdeljevanja nakazil in dvig gnojila.

Poleg tega bo Področno kmetijsko nadzorništvo nudilo po toči prizadetim kmetovalcem močno krmilo (pogače koruznega jedra) po polovični ceni. V ta namen bodo lahko prizadeti, pa četudi so v preteklih mesecih krmilo že prejeli, zaprosili za tozadevno nakazilo (po 50 kg na glavo) pri Področnem kmetijskem nadzorništvu v Trstu.

Odgovorni urednik: dr. Janko Jež
Tiska:
tiskarna »Adria«, d. d. v Trstu

ZDRAVNIK
Dr. FRANJO DELAK
v TRSTU
sprejema od 15.-17. ure
v ulici Commerciale št. 10-II
Pokličite tel. št. 31813
Stanovanje: Strada di Fiume 20/III

Z O B O Z D R A V N I K
Dr. BREZIGAR DANILO
v Nabrežini št. 130-I.
sprejema od 18.-20.30 ure

Birma se bliža!
Urarna Zlatarna
ul. Roma 19

Pri nas dobite prekrasna darila po zelo ugodnih cenah

Mizarji kmetovalci, podjetniki!
Deske smrekove, macesnove in trdi lesov, trame in par-kete nudi najugodnejše
CALEA
TEL. 90441 **T R S T**
Viale Sonnino, 24

Vsakovrstno pohištvo:

SPALNICE - JEDILNICE - KUHINJE ITD. — PO NAROCILU IZVRŠI VSAKO DELO — POROSTVO ZA DOBER NAKUP — TOVARNISKE CENE — DELO SOLIDNO — DOMACA TVRDKA

Tovarna pohištva
Tel. 32

PRINČIČ
K R M I N
Cormons - prov. Gorizia

Ne izgubljajte časa po nepotrebnem!

Agencija Celeritas
TRST, ul. Machiavelli 13, tel. 31-404

Vam o najkrajšem času oskrbi osakovrstne uradne listine, potne liste, pizume, anagrafske izločke, prepode o in iz tujih jezikov, overooljenje uradnih aktov Izpolnjuje prošnje za prehod meje v FLRI in jih izroča Delegaciji v rešitev.

Vse o najkrajšem času in za nizek honorar
Se priporočamo!

SOLSKA PRIREDITEV

Dolinska osnovna šola priredi v nedeljo 31. maja ob 16. in 20. uri v prostorih dolinskega kinotabora M. Grosjeve pravljeno igro v šestih dejanjih z godbo in petjem

»DVE MARICKI«

Tržaški velesejem

Kakor smo obveščeni, je Trgovska zbornica v Grazu sklenila, da odkloni poziv za udeležbo na tržaškem velesejmu.

Vprašamo se upravičeno, če ni morda ta sklep v zvezi z neveseljem nadgodkom, o katerem smo poročali na četrti strani našega lista ob 30. aprila t. l. pod naslovom: »Bartolijevi doživljaji« ali »I fustidi de un gran omok«.

Področje grške trgovske zbornice je eden izmed najaktivnejših predelov Avstrije in s tem tržaškega zaledja, zato je v tem večji nerazum, izostanek te udeležbe obžalovanja vreden.